

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

WIARA

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

„Czuwaj, WIARO, i wytężaj słuch,
pręż swój młody duch jak stal!”
Rzeczownik WIARA w znaczeniu ‘towarzystwo;
grupa ludzi żyjących ze sobą, mających wspólne
doświadczenia’ jest notowany w słownikach
jako potoczny, ale to potoczym liczący co
najmniej 150 lat. W słowniku Lindego jeszcze go
nie ma, ale już w wydanym w 1861 r. tzw.
Słowniku wileńskim
znajdujemy – jako ostatnią spośród siedmiu –
następującą definicję słowa WIARA: „bracia
żołnierze, koledzy broni”, z adnotacją, że w tym
znaczeniu WIARA to rzeczownik zbiorowy.
Chętnie używali go romantycy, a po nich –
młodopolanie. Można sobie wyobrazić, jak
przebiegał rozwój znaczeniowy:
podstawowe, pierwotne znaczenie
prasłowiańskiego rzeczownika *věra to
‘przeświadczenie, przekonanie, że coś jest
prawdą; ufność, że coś się spełni’. Stąd WIARA
w znaczeniu religijnym i WIARA w znaczeniu
laickim, dawniej też jako ‘zaufanie,
przysiężenie’. I od tego dziewiętnastowieczna
WIARA jako ‘brać żołnierska, towarzysze broni –
mogący polegać na sobie nawzajem i złączeni
wspólnymi przekonaniem, za które walczą’.
Od rzeczownika WIARA w tym znaczeniu
pochodzi określenie WIARUS, które we
wspominanym Słowniku wileńskim ma krótką,
lecz jakże ujmującą
definicję: „dzielny, bitny żołnierz, mianowicie
stary a dziarski”.